

Posudek vedoucího DP

ONDRÁČEK, Martin. *Českoslovenští filatelisté v proměnách času*. FHS 2023.

Diplomová práce Martina Ondráčka vznikala delší čas. Přišly nejrůznější peripetie jako například pandemie covidu či dokonce změna tématu (původně se měla diplomová práce zabývat písničkářem Karlem Krylem), ale nakonec se text podařilo dokončit a odevzdat, a myslím, že navzdory určitým problémům v průběhu ještě vytváření lze říci, že v přijatelné podobě.

Diplomant se rozhodl pro téma, jež se pro diplomovou práci – čili školní práci, na níž má student prokázat, že si především osvojil ve studijním programu vyučované metody – hodí. Svět čsl. sběratelů známek před a po roce 1989 reflektován prostřednictvím orálně-historické metody je dílčím aspektem mnohem širšího jevu – problému každodennosti v době socialistické diktatury, který je v historické obci předmětem nejrůznějších polemik, a v době postsocialismu –, takže diplomant měl možnost ukázat svou znalost tohoto širšího jevu (každodennost) a schopnost přijít se smysluplnou variací (díličí aspekt každodennosti). M. Ondráček to přes jisté nedostatky zvládl.

Diplomová práce má logickou strukturu, její autor vycházel z dostatečného množství pramenů (orálně-historických interview), na textu je patrný i zápal, který je nutnou podmínkou sepsání takového textu a třeba i některá místa, kde se diplomant omezuje na základní obsahovou analýzu, a všímá si nejrůznějších kategorií jako třeba „filatelie coby únik“, přinášejí zajímavé postřehy (spíše ale jen postřehy než hlubší interpretační sondy).

Nedostatky vidím zejména dva:

1. přiřazuje-li se diplomant svým tématem k výzkumu každodennosti, očekával bych, že prokáže mnohem větší seznámenost s tím, kam se zatím – v tomto případě především (ale zdaleka nejen) česká historiografie – na tomto poli dopracovala; pasáže v úseku nazvaném „stav současného bádání nad obecnou každodenností pozdního socialismu“ jsou však velmi úsporné, což jsme spolu opakovaně probírali i při tvorbě textu, z obrovské palety odborné literatury a všemožných polemik k období socialistické diktatury jsou zmíněny toliko dvě odborné knihy a několik dosti arbitrárně vybraných diplomových prací (pravděpodobně na základě toho, že mají v názvu slovo „každodennost“), přitom diplomant se například mohl pokusit o analýzu – když už diplomové práce zmiňuje – právě diplomových prací na spřízněná témata třeba i jenom na našem oboru za posledních několik let (a že jich o nejrůznějších volnočasových aktivitách nebylo sepsáno málo); nic takového tu však není;

2. autor je insider (představuje se dokonce jako člen Komise znalců Českého svazu filatelistů v Praze); to samo o sobě není vůbec na škodu, ba naopak, jenže zdá se mi, že toto insiderství je až příliš „angažované“, že místy se z diplomanta skoro až stává – když vypráví své nejrůznější vlastní příhody, které při sbírání známek potkaly – nějaký další (implicitní) narátor, akorát tentokrát již vůbec neanalyzovaný (výpovědi jiných narátorů autor interpretuje ovšem rovněž jen velmi zřídkka a spíše se omezuje na přepis řečeného s drobnějším rámováním); i proto je poněkud s podivem, když autor textu, který je plný řady nejrůznějších subjektivních poznámek, hned zpočátku pronese větu o tom, že chce „popsat věci objektivně“ – myslím, že s něčím takovým jako „objektivitou“ je třeba pracovat velmi obezřetně;

Závěrem je třeba říci, že přes jisté a mnou naznačené systémovější problémy se diplomová práce Martina Ondráčka postupem doby přece jenom proměnila do podoby, která splňuje podmínky na diplomovou práci kladené, a práci tudíž doporučuji k obhajobě, přičemž ji navrhuji hodnotit stupněm dobře (3).

V Praze dne 16. června 2023

.....

PhDr. Přemysl Houda, PhD.